

Forvaltning av sjørret og forbedring av dens leveområder

Helhetlig forvaltning av sjørret. NMBU 5. mars 2020

Atle Kambestad

Den glemte fetteren til laksen

Påvirkning

- Sjørørret påvirket av andre faktorer enn laks
- Ulik livshistorie. Kortere og flere sjøopphold
- Mindre vannsystemer
- Sjøoverlevelse redusert
- Sammenfall i tid og rom med oppdrettsvirksomhet/lakselus?
- Regionale svingninger med X-faktor
 - Næringstilgang/-konkurranse?
 - Temperatur?
 - Sykdommer?
 - Predasjon?

Copyright NJFF, fotograf: Gisle Sverdrup

Tiltak for sjøørret

- Overvåking
- Kalking
- Forbedring i regulerte vassdrag
- Biotopforbedring
- Fiskeoppsyn - økt innsats
- Genbank
- Fiskereguleringer

Uskedals-
elva

Kunnskapsgrunnlaget

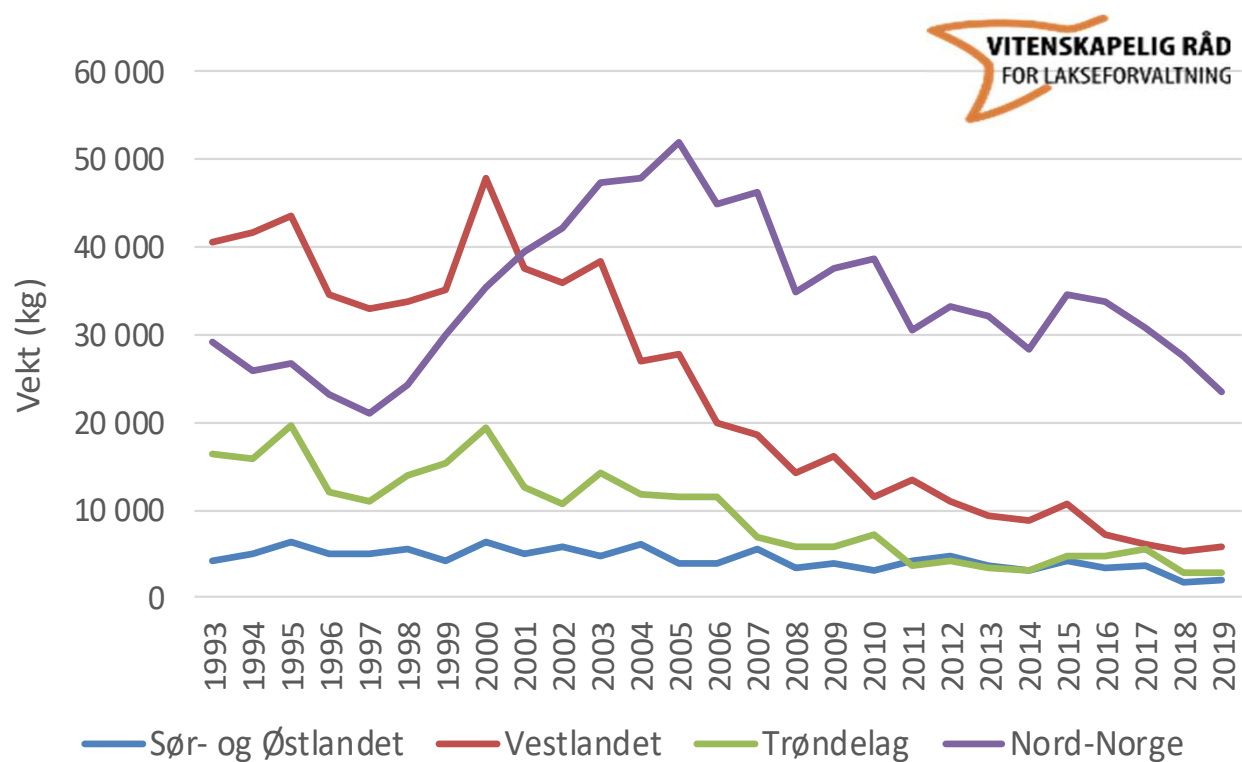
Hovedsakelig:

- Gytefisktellinger
- Lakselusovervåking
- Risikorapporten, HI
- Vitenskapelig råd for lakseforvaltning (VRL)

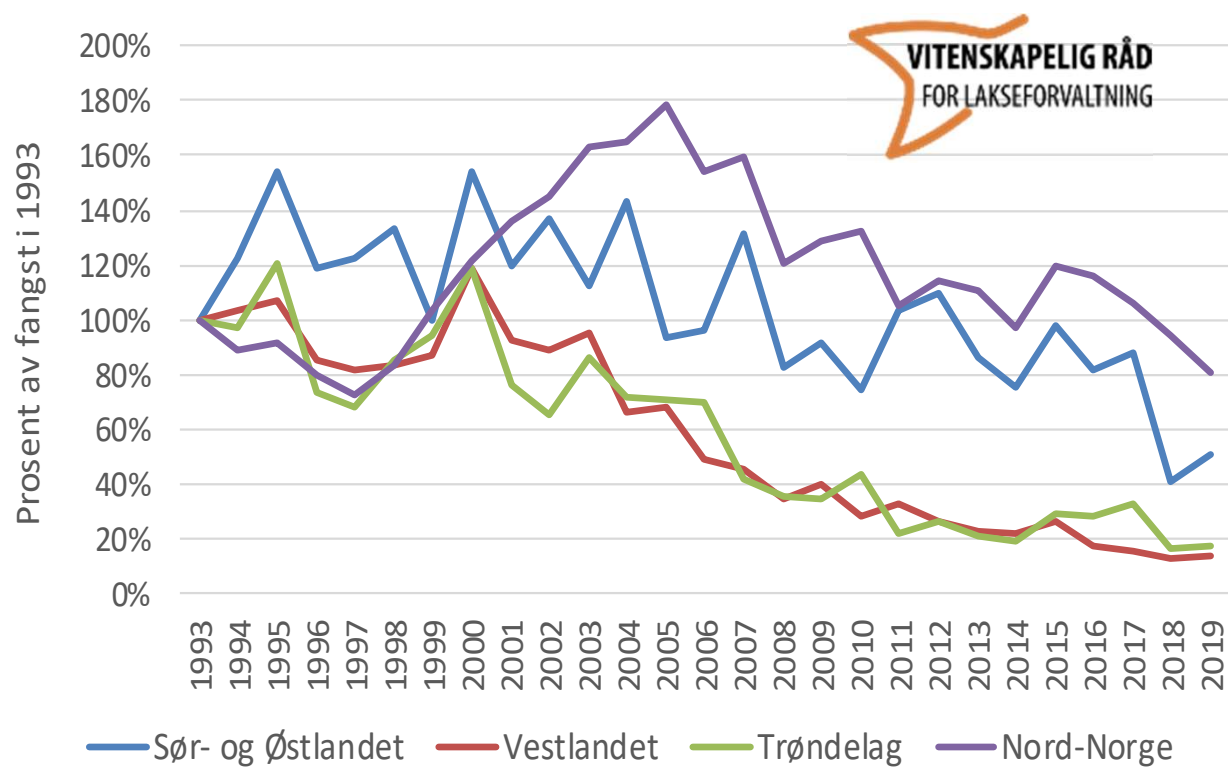

Foto: Norce

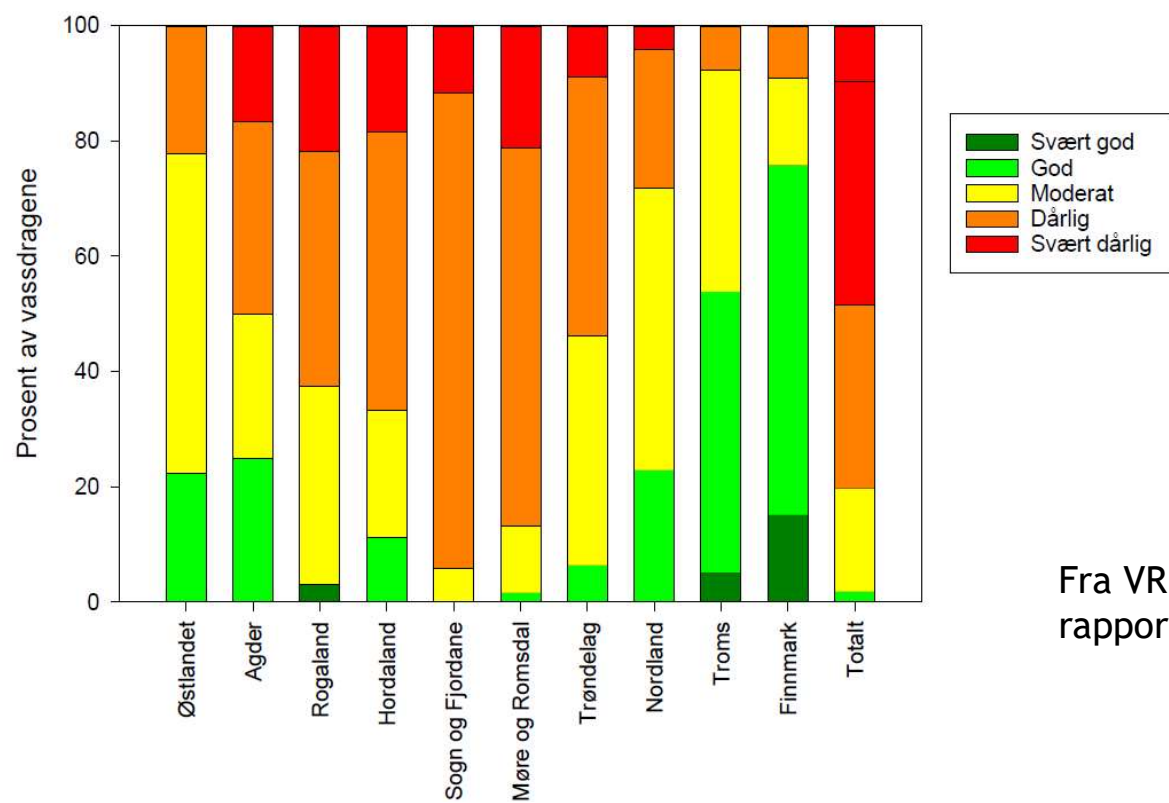
Fangstutvikling, elvefiske

Fangstutvikling, elvefiske

Bedre tilstand på Østlandet

Fra VRL tema-
rapport nr 7

Overvåking av svingninger i gytebestander

Fangststatistikk ikke lenger godt mål på bestandssvingninger?

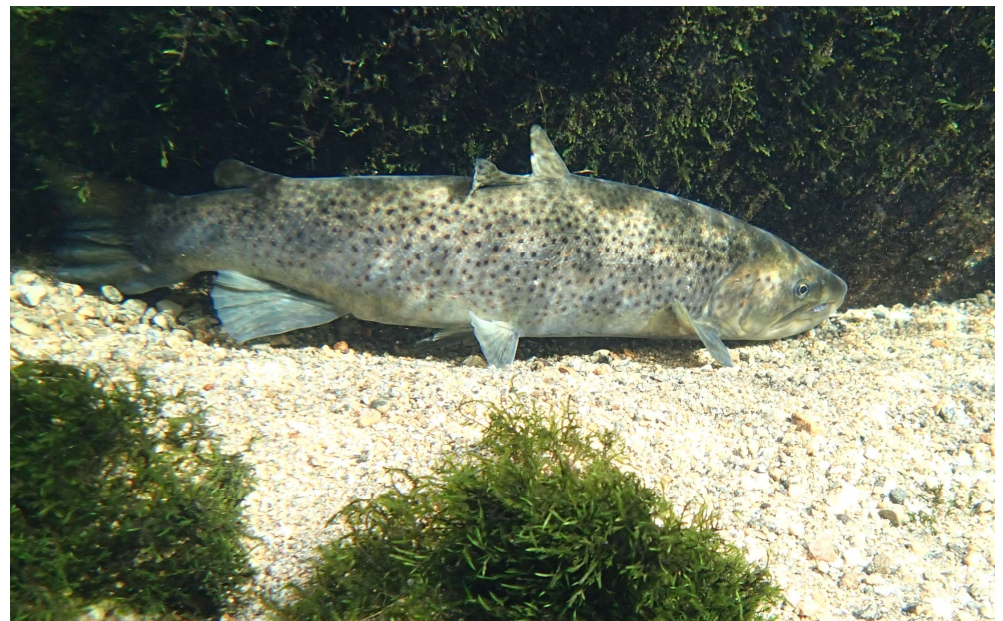

Foto: Marius Kambestad, Rådgivende Biologer as

Overvåking av bestandsstørrelse

Variasjon i antall og størrelsessammensetning av gytebestanden

- Telling i trapper og feller (manuelt eller med video)
- Gytefisktellinger

Foto: Uni Miljø

Feller og trapper

Oppvandringsfelle
i Etneelva

Foto:
Havforsknings-
instituttet

Bestandsforvaltning - fiskeregulering

- Ikke utviklet like gode og avanserte vurderingssystemer for bestandsstatus og hva som er bærekraftig beskatning. VRL er på saken
- Prinsippene om gytebestandsmål er i noen vassdrag adoptert og kopiert fra laks
- Kunnskapsgrunnlaget er dårligere for sjøørret. Mer eller mindre sårbar enn laks for beskatning?
- Fisket redusert eller stoppet i store deler av Rogaland - Nord-Trøndelag
- Ny runde med regulering av fisket har startet. Lokale lag kan gi innspill til fylkesmannen. Blir innført for fem år fra sesongen 2021.

Andre fiskeregulerende tiltak

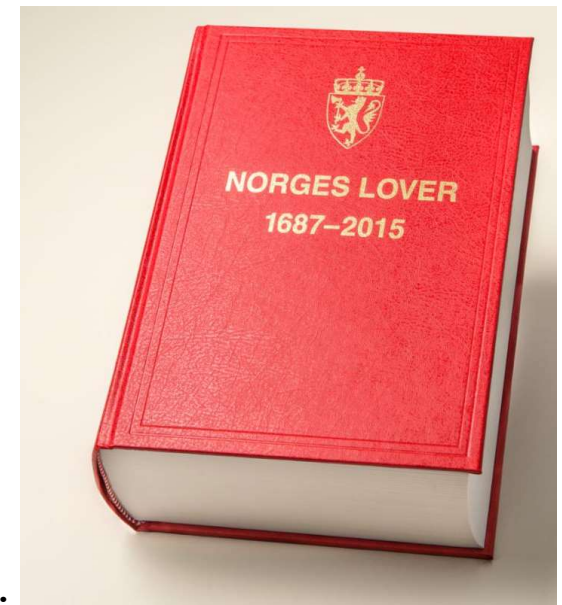

- Restriksjoner på fiske i sjøen
 - Nedsenkingspåbud
 - Fredningssoner
 - Utstyrsrestriksjoner
 - Innskrenkinger i sjølaksefisket
 - Minstemål

Fangstrapportering i sjø

- Mye av sjørretfisket foregår i sjø, spesielt i sør og øst
- Ingen fangstrapportering.
Vanskelig
- Hengt på sjørret på forskningsprosjekt om fangst i fritidsfisket i sjø

§ 44. Oppgaveplikt.

Den som i året har fisket anadrome laksefisk skal sende skriftlig oppgave over fangsten til bruk for den offentlige statistikk.

stangfiskesjo.miljodirektoratet.no

Rapportering av fangst av laks, sjørret og sjørøye med stang
og håndsnøre i sjø - nettløsning

Marianne Kvaal
fiskeseksjonen

← → ↻ 🏠 stangfiske.sjo.miljodirektoratet.no

 STANGFISKE I SJØ

Logg på Ny bruker

Her kan du som fisker med stang eller håndsnøre i sjø registrere fangst av laks, sjørøret, sjørøye, regnbueørret eller pukkellaks.

- Om løsningen (personvernerklæring)
- Om fritidsfiske i saltvann (Miljødirektoratet)
- Forskrift om fangstrapportering anadrome laksefisk (Lovdata)
- Forskrift om fisketider for fiske etter anadrome laksefisk i sjøen (Lovdata)
- Fritidsfiske (Fiskeridirektoratet)
- Tips om rømt fisk (Fiskeridirektoratet) tlf: 55 23 83 37

Logg på

Mobilnummer

Passord

Logg på

Glemt passord

Registrere fangst

Fangstdato *
10.05.2019

Kommune *
Inderøy

Fangststed

Art *
Laks Pukkellaks Regnbueørret
Sjørøret Sjørøye

Vekt i kg *

Oppdrett
Nei Ja

Avlivet/gjennutsatt *
Avlivet Gjennutsatt

Redskap *
Flue Organisk agn Sluk/Wobbler

Fiske fra *
Båt Land

Kommentar

Anonym
Nei Ja

Last opp bilde
Velg fil Ingen fil valgt

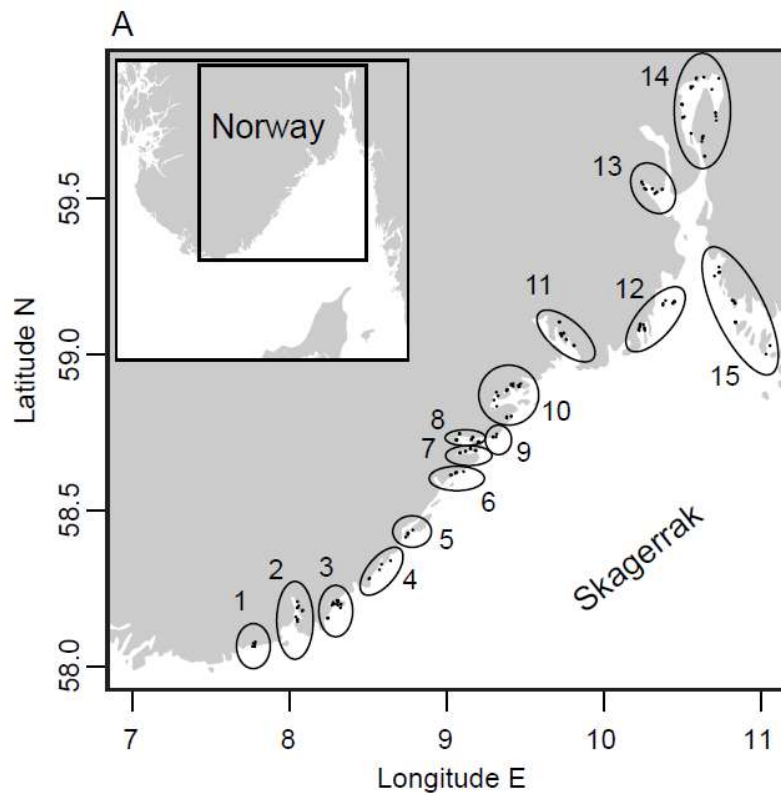
- ✓ Mobiltilpasset webside
- ✓ Enkel pålogging
- ✓ Egen postkasse

Behov for strengere fiskereguleringer?

- Hva er viktigste tiltak for sjørret?
- Fiske er viktig for å beholde fokus og interesse = balansegang
- Misunnelse?
- Behov for å være strengere?

Strandnot 1919 - 2018

Annual survey in Sep-Oct

Ca 140 stations, including 36 of the 85 original stations from 1919

Main target is $\frac{1}{2}$ year old Atlantic cod

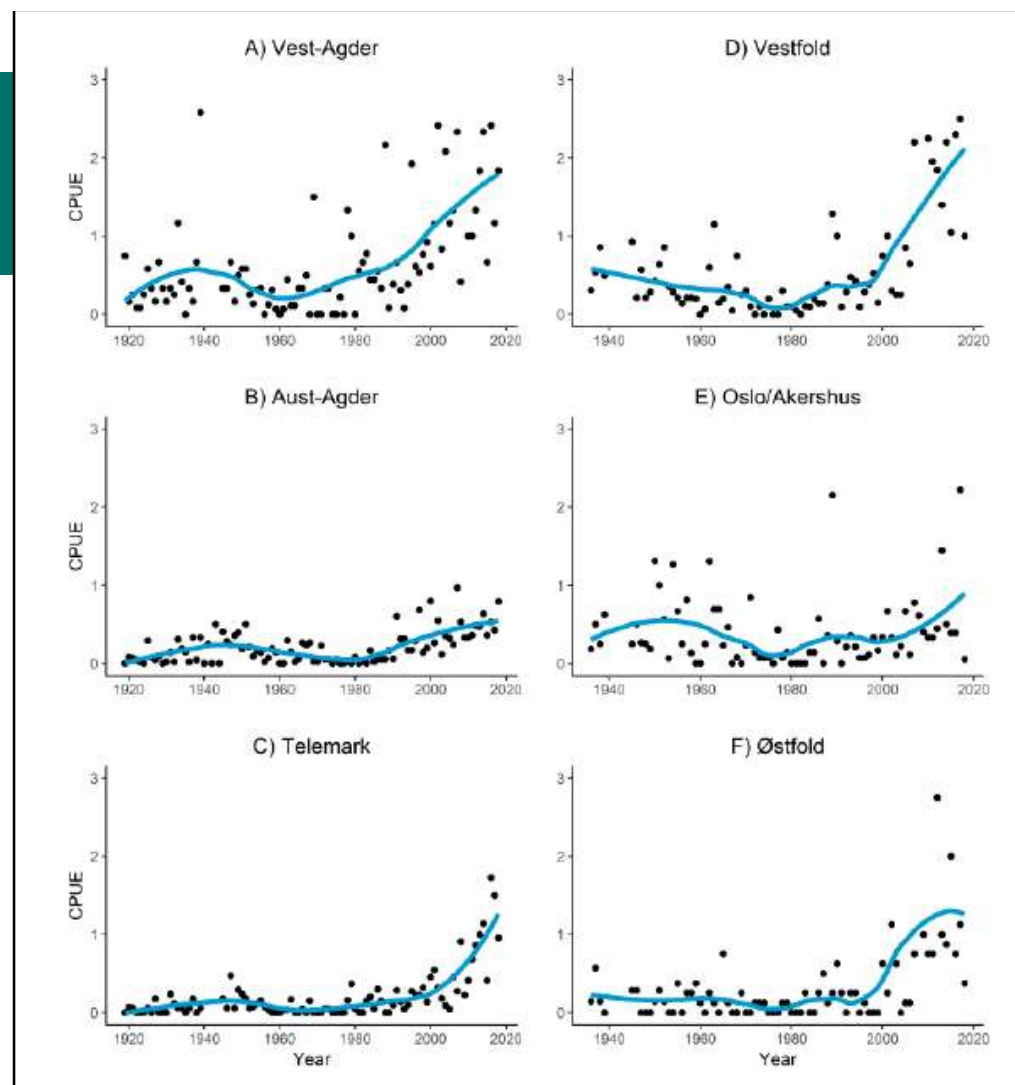
More than 40 species of fish in the data base

Sjørørret i strandnotkastene

Torbjørnsen 2019 PhD thesis

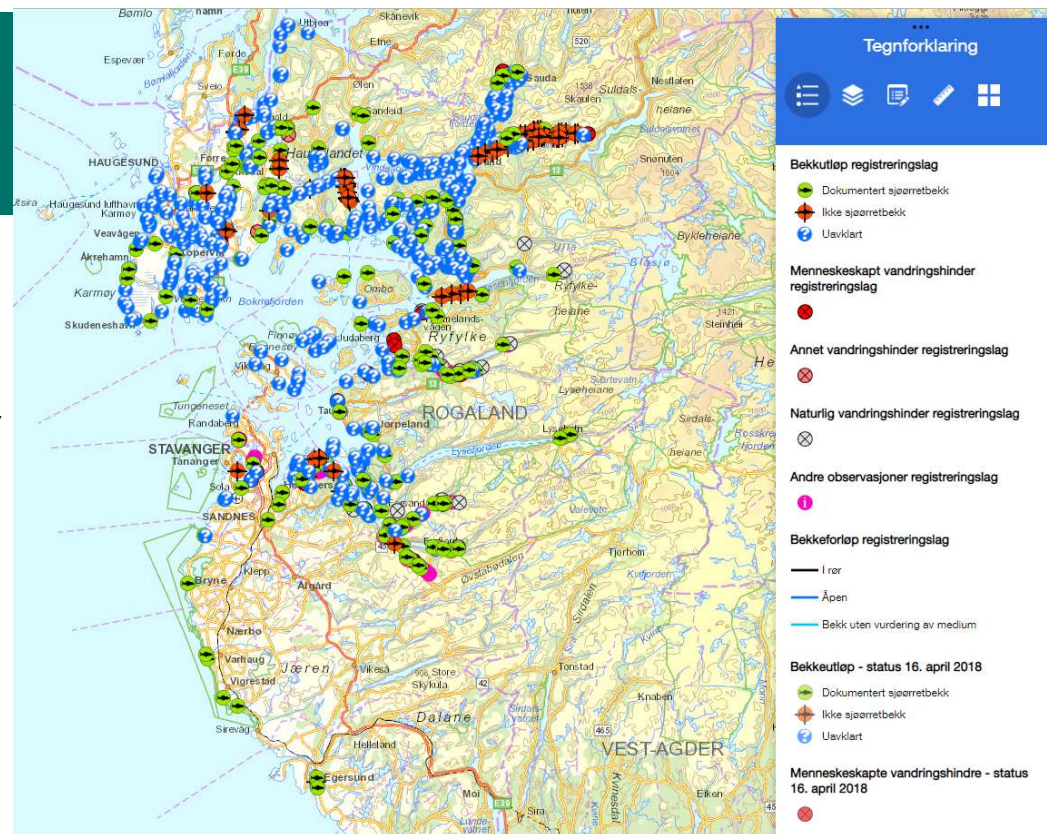
Tiltak etter vannforskriften

- Sjørørret og mindre vannsystemer ofte glemt
- Større potensial for nytte av vannforvaltningsplaner for sjørørret enn laks?
- Mer systematisk oppfølging av problemer for sjørørret i neste runde av tiltaksplaner

«Grovkartlegging»

- Enkel systematisk kartlegging av «alle» sjørretbekker i fylket
- Kartapplikasjon - Sjørretbekker i Agder (Kristian Julien, FMTr)
- Vannområdekoordinatorer og JFF
- Kartleggingskurs for interesserte kartleggere i lokale JFF (hittil 5 kurs)
- Grunnlag for prioritering til faglig kartlegging av konsulent.

Status Rogaland

Konsulentkartlegging

- 2018: Skjoldafjorden i Tysvær/Vikedal, (12) Årvikelva (1)
- 2019 Karmøy (10) + Suldal/Sauda (23)
- 2020 Vindafjord + Hjelmeland/Strand (15)

Tiltak:

2019: Midler til vannmiljøtiltak (Miljødirektoratet)

- Tiltak Skjoldafjorden: 300 000 kr
- Tiltak Årvikelva: 89 000 kr

Sjørørretens helter

www.miljodirektoratet.no